

Sygnatura akt: III RNs 1888/14/P

Postanowienie

Dnia 03 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich - w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bac

Protokolant: Monika Grabka

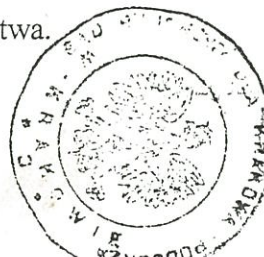
po rozpoznaniu w dniu 03-03-2015 r. w Krakowie na rozprawie sprawy z urzędu

przy uczestnictwie Marii Z

o stwierdzenie zasadności przyjęcia do szpitala bez zgody na leczenie.

postanawia:

- I. stwierdzić brak zasadność zatrzymania i leczenia w dniu 25 września 2014 r. bez zgody w Specjalistycznym Szpitalu im. Babińskiego w Krakowie uczestniczki Marii Z nr pesel: _____ zam. _____ Kraków, _____
- II. przyznać biegłemu Agnieszce Milewskiej wynagrodzenie w kwocie 189,25 zł. (sto osiemdziesiąt dziewięć złotych 25/100) tytułem sporządzonej opinii w sprawie od Skarbu Państwa z sum budżetowych;
- III. przyznać adwokatowi Adamowi Bielawskiemu Kancelaria Adwokacka 31-545 Kraków, ul. Mogilska 43 lok. 908 wynagrodzenie w kwocie 147,60zł. (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) w tym 27,60 zł podatku VAT tytułem reprezentowania uczestniczki z urzędu;
- IV. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

LEKOWNA SEKRETARZ
Wydz. III Rodzinny i Nieletnich
Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze

M. Górecka
Małgorzata Górecka

UZASADNIENIE

*Postanowienia Sądu Rejonowego
dla Krakowa – Podgórze w Krakowie
Wydział III Rodzinny i Nieletnich
z dnia 3 marca 2015 roku.*

Uczestniczka Maria Z została przyjęta do Szpitala Specjalistycznego im. dr J. Babińskiego w Krakowie w dniu 25 września 2014 roku, na mocy art. 23 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Przywieziono ją z DPS przy ul. Babińskiego. Jako powód przyjęcia podano czynną agresję wobec otoczenia. Wobec braku zgody uczestniczki na hospitalizację w tym samym dniu zawiadomiono tutejszy Sąd. Następnego dnia tj. 26 września 2014 roku wszczęto z urzędu postępowanie w przedmiocie stwierdzenia zasadności przyjęcia uczestniczki do szpitala psychiatrycznego bez jej zgody. Uczestniczka podczas przesłuchania przez sędziego w szpitalu w dniu 26 września 2014 roku konsekwentnie nie wyraziła zgody na pobyt i leczenie w szpitalu, wobec czego wyznaczono termin rozprawy i zarządzone przebadanie uczestniczki przez biegłego psychiatrę.

Na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku uczestniczka wniosła o stwierdzenie braku zasadności przyjęcia jej do szpitala psychiatrycznego wniosła o przyznanie jej pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem wydanym na rozprawie ustanowiono dla uczestniczki pełnomocnika w osobie adwokata wskazanego przez Okręgową Radę Adwokatów w Krakowie, które później zmieniono w dniu 16 października, poprzez wskazanie osoby adw. Adama Bielawskiego. Na kolejnych rozprawach uczestniczka i jej pełnomocnik podtrzymali dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uczestniczka Maria Z: w dniu zdarzenia tj. 25 września 2014 roku odwiedziła swoją córkę w DPS przy ul. Babińskiego w Krakowie. Około godziny 11.20 opuściła pokój córki i wyszła na korytarz do wyjścia. W chwilę później zawróciła do toalety. O 11.23 dostrzegła c. Weszła do niej do pokoju i zażądała aby jej córka przestała bić po twarzy córkę uczestniczki. Pomiędzy paniami doszło do głośnej wymiany zdań która trwała około 1 minuty. Nie doszło do

Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom świadków jak i uczestniczki wobec ich zgodności z przedstawionym materiałem dowodowym. W ograniczonym zakresie sąd dał wiarę świadkom i , wobec nie ustalenia, kto powiedział policjantom i ratownikom medycznym, że uczestniczka pobiła . W ocenie Sądu tak dalekiego przeinaczenia faktów nie mogli dokonać ani policjanci ani ratownicy, jako profesjonaliści. Taką wersję musieli usłyszeć na terenie DPS od jednej z obecnych tam osób, pracownika DPS.

Sporządzoną opinię sądowo – psychiatryczną Sąd ocenił jako spójną, logiczną, pełną, rzetelną, sporządzoną wedle najlepszej wiedzy medycznej i wedle wymaganych standardów oraz niebudzącą wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Zatrzymanie w szpitalu psychiatrycznym uczestniczki Marii w dniu 25 września 2014 roku nie było zasadne.

Konstytucja RP¹ zapewnia prawo do wolności osobistej. Zgodnie z treścią art. 41 Konstytucji każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. Każdy pozbawiony wolności nie na podstawie wyroku sądowego ma prawo odwołania się do sądu w celu niezwłocznego ustalenia legalności tego pozbawienia. O pozbawieniu wolności powiadamia się niezwłocznie rodzinę lub osobę wskazaną przez pozbawionego wolności. To uregulowanie powoduje, że powierzenie sądom rozpoznania spraw dotyczących przyjęcia osoby chorej psychicznie do szpitala psychiatrycznego oraz jej wypisania z takiego szpitala stanowi urzeczywistnienie konstytucyjnej zasady wolności i nietykalności osobistej. Każdy przypadek ingerencji w wolność człowieka, polegającej na przymusowym umieszczeniu w szpitalu psychiatrycznym, powinien podlegać kontroli sądu, szczególnie wówczas, gdy osoba dotknięta tą ingerencją czuje się pokrzywdzona i żąda zbadania, czy jej hospitalizacja była w świetle faktów i prawa uzasadniona.

Potrzebę ochrony praw pacjenta mocno akcentuje także prawo europejskie, zgodnie z art. 7 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Godności Istoty Ludzkiej wobec Zastosowań Biologii i Medycyny z 04.04.1997 r. „osoba cierpiąca na poważne zaburzenia psychiczne może, bez wyrażenia zgody, zostać poddana interwencji medycznej mającej na celu leczenie tych zaburzeń. jeżeli brak interwencji stwarza ryzyko znacznego uszczerbku dla jej zdrowia pod warunkiem zachowania gwarancji określonych przez prawo określających nadzór, kontrole i środki odwoławcze”.

ustalić, czy konkretne zachowania osoby chorej psychicznie związane z tą chorobą zarażają życiu lub zdrowiu" – tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14.02.1996 r. II CRN 201/95.

W przedmiotowej sprawie nie spełniono przesłanek z art. 23 uozp. Jak ustalił Sąd, zaden element zachowania uczestniczki nie wskazywał, aby była ona zagrożeniem dla siebie lub innych osób. Niewątpliwie uczestniczka a jej zachowanie może być nietypowe, głośnie lub uciążliwe, szczególnie dla pracowników DPS, nie usprawiedliwiało to jednak umieszczenia wbrew jej woli w szpitalu psychiatrycznym. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż postępowanie personelu medycznego było bez zarzutu, ale podobnie jak biegły sądowy, działali oni w oparciu o nieprawdziwe informacje, jakie zostały im przekazane w wywiadzie – że uczestniczka była fizycznie agresywna wobec innej osoby. Takie zachowanie, gdyby faktycznie miało miejsce, spełniałoby przesłanki zastosowania przepisu art. 23 uozp. Jednakże przeprowadzone postępowanie wykazało bez żadnych wątpliwości, że nic takiego nie miało miejsca. Uczestniczka nie tylko nikogo nie pobiła, ale nawet nie była wulgarna. Co najwyżej podniesionym głosem zwróciła uwagę matce innej pensjonariuszki na zachowanie jej córki, zasadnie zresztą. Takie zachowanie nie tylko nie spełnia przesłanek cytowanego przepisu, ale nawet, biorąc pod uwagę całość okoliczności sprawy (córka uczestniczki faktycznie była napastowana przez córkę) nie było to nawet zachowanie społecznie naganne. Jedyne czego nie udało się ustalić, to kto właściwie wprowadził w błąd funkcjonariuszy policji i ratowników pogotowia, którzy odnotowali w wywiadzie nieprawdziwe informacje o zachowaniu uczestniczki. Wobec braku innych możliwości, obciąża to któregoś z pracowników DPS, którzy wezwali policję bez weryfikacji, co się właściwie stało, a w świetle ustaleń Sądu, właściwie bez powodu.

W tym stanie rzeczy należy uznać, iż uczestniczka nie wymagała natychmiastowej hospitalizacji na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku „O ochronie zdrowia psychicznego” (Dz. U. z 1994 roku nr 111 poz. 535 z późn. zm.). Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji postanowienia.

O kosztach sądowych orzeczono na zasadzie art. 288 K.P.C. w zw. z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 18.12.1985 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w postępowaniu sądowym [Dz. U. nr 46, poz. 254, z późn. zm.] w zw. z art. 13 § 2 K.P.C. oraz art. 42 Ustawy „O ochronie zdrowia psychicznego”, a także na mocy art. 48 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy, oraz § 11 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za

czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

[Faint, illegible text]
M. Cpelj
[Handwritten signature]